

	Iktatószám	Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás
		Szerző		Tárgy 324
		Cím <i>alkerületek.</i>		Hely
		Forrás: <i>Pesti napló</i>		Idő <i>1913</i>
	<i>Bp.</i> (Hely)	<i>1913 XII/25</i> (Idő)	(Köt. v. füz.)	Személy
				Helyszám

Alkerületek.

— Felháborodás mindenfelé. —

(Saját tudósítónktól.) Értesülésünk, melyben a kormánynak Budapest ellen tervezett alattomos merényletét ismertettük, általános felünést keltett. A városházát s a főváros ügyeiben járatosakat főképpen a leleplezésnek az a része érdekelte, mely Budapestre vonatkozott; az alkerületekre, melynek rendszerét egyenesen a főváros igazi véleményének letörésére eszelték ki. Mindenki rögtön tisztában volt azzal, hogy Budapest alkerületekre semmi szükség sincs s hogy a kormány félelemből, a saját akaratának biztosítására találta ki ezt a természetellenes, torz reformot.

A kormánynak általában igen nagy gondot okozott az, hogy Budapest kerületeinek nagyobb részét a maga pártjának biztosítsa. A mai választási rendszer mellett Budapest kilenc képviselője közül hat nem tartozik a kormánypárthoz: elképzelhető tehát, hogy a választói jognak csak csekély kiterjesztése mellett olyan új választók támadnak, akik nem barátai a kormánynak. Különösen a munkásoktól félnek s ezért az első tervek között az volt, hogy a munkáslakta városrészekből igen nagy kerületeket készítenek. Így például azt tervezték, hogy a hatodik, hetedik és nyolcadik kerület külső részeit egyetlen nagy kerületben egyesítik: ez a kerület hadd válaszson szociáldemokrata képviselőt.

Ez a terv csak formailag változott. Az alkerületek rendszere mellett ugyanezt megselekedhetik: e három közigazgatási kerület munkáslakta alkerületeit egy választókerületben egyesítik. Általában az alkerületek nem lesznek

egyenlők; a beosztások a kormány politikai céljainak megfelelően történnek. A titkos szavazás kijátszására Budapest nem alkothatnak egyes kerületeket, mint a vidéki városokkal meg fogják tenni, hogy a környékbeli községeket a városokban szavaztassák le, bár ez a terv is szóba került. Ilyenformán legalább megnyomoritják Budapest igazi meggyőződésének megnyilvánulását, még pedig olyan hallatlanul erőszakos és természetellenes módon, amilyenre nincs példa sehol a világon.

A fővárosi törvény revíziójára vonatkozó munkák már folynak. A törvényben egy igen nagy kérdést kell tisztázni: ki kapjon községi választói jogot? A természetes az volna, hogy akinek képviselő választójoga van, az szavazhasson a községi választáson is, de úgy halljuk, hogy ez ellen igen befolyásos emberek dolgoznak. A községi választójogot, ha nem is a mai huszonegy koronás, de egy lényegesebben magas cenzushoz akariák kötni, holott a közönség igazi akarata így nem nyilatkozhatik meg.

A budapesti kerületek beosztása s a községi választójog reformja: ezeknél fontosabb kérdések nincsenek ma a kommunális életben. Budapest jövője függ e két kérdés megoldásától s mégis, a kommunális életnek egyetlen tényezője sem foglalkozott még alaposan és rendszeresen ezzel a két kérdéssel. Féltő, hogy amikor felébrednek, már késő lesz s a politikai és hatalmi érdekek olyan szervezettséggel vonulnak fel a nagyközönség érdekei ellen, hogy annak tájékozatlansága és szervezetlensége nem birkózhat meg velük.

... Késő este a félhivatalos nyomatosok is megkapták a karácsonyi cáfolatot, amelyben a kormány tagadja a „Pesti Napló“ híradását.

Tiszáék eddig minden tervüket tagadták, amikor kipattant, hogy meglepetéssel hajtják keresztül. Most is ez a terv.